

הוראה בשנת תשפ"א בבתי-הספר מיקוד לבתי הספר הבדואיים בדרום

הנחות היסוד

- בתי הספר הבדואיים של רשת עמל מכנסים תלמידים ברדיוס של 10 עד 30 ק"מ מן הפזורה הבדואית. לרוב מגיעים תלמידים אלו בהסעות ממקום מגוריהם בכפרים מוכרים ושאינם מוכרים.
- מגבלות גישה ללמידה מרחוק ברמות שונות - חוסר באמצעי קצה (מחשבים ניידים, טלפונים חכמים, קישור לאינטרנט קווי או סלולרי).
- חלק מהמגבלות ניתן להשלים בעזרת אספקה של אמצעי קצה (מחשבים / טאבלטים)

נתונים על האפשרות ללמידה מרחוק לאור שאלון מנהלים שערכנו

- נתונים על האפשרות ללמידה מרחוק לאור שאלון מנהלים שערכנו
- שאלון שהעברנו למנהלי בתי הספר הבדואיים בדרום העלה את הנתונים הבאים:
- להערכת המנהלים, ל-43.6% מהתלמידים אין תשתית חשמל סדירה בבית.
- להערכת המנהלים, ל-81.4% מהתלמידים אין בבית אינטרנט קווי, ל-73% מהם אין בבית אינטרנט אלחוטי, ול-41.5% מהם אין אינטרנט המאפשר שיחת זום.
- להערכת המנהלים, ל-87.8% מהתלמידים אין מחשב אישי או טאבלט, ל-80% מהם אין בבית מספיק מחשבי ביחס למספר הילדים הלומדים בבתי הספר. ל-45.7% מתוכם אין טלפון חכם.
- להערכת המנהלים, התלמידים צריכים תמיכה של המורה בלמידה בין פעמיים בשבוע ל-10 פעמים בשבוע (ממוצע - 5 פעמים), אבל למעשה התלמיד זמין לקשר עם המורה רק בין 2-7 פעמים (4.7 בממוצע).
- מיעוט קטן של המנהלים (28%) מעריכים שהשליטה של התלמידים בכלים טכנולוגיים ללמידה מרחוק היא טובה.
- כל המנהלים מעריכים שיש צורך גדול בהדרכה לצוות בשימוש בפלטפורמות ללמידה בענן (85.7%), בשימוש בכלים טכנולוגיים פדגוגיים כדוגמת Padlet, Kahoot, סרטונים וכדומה (71.4%) ובחשיפה שלהם למאגרי המידע ברשת (71.4%).

מיפוי אישי מדוקדק

בעקבות המיפוי הכללי שערכנו, אנו מבקשים מהמנהלים לערוך מיפוי אישי לכל תלמיד ולכל מורה, כדי להתאים לכל אחד מהם את הדרוש.

מיפוי התלמידים

מיפוי של כל תלמיד בבתי הספר שלנו יאפשר תכנון של מודל למידה עבור כל תלמיד על פי יכולתו. המיפוי יכלול:

שם התלמיד:		
תשתית		
אין	יש	חשמל סדיר בבית
אין	יש	חיבור בבית לאינטרנט קווי
אין	יש	חיבור בבית לאינטרנט אלחוטי
אין	יש	חיבור בבית לאינטרנט המאפשר שיחת וידאו טובה
לא	כן	מסוגל לקבל ולשלוח הודעות WhatsApp
לא	כן	מסוגל לקבל ולשלוח רק הודעות טקסט
מכשירי קצה		
אין	יש	מחשב נייד / נייד / טאבלט שעומד לרשותו כל הזמן
אין	יש	מחשב נייד / נייד / טאבלט שעומד לרשותו רק חלק מהזמן
אין	יש	מכשיר טלפון חכם לשימוש בלמידה
אין	יש	מכשיר טלפון נייד / רגיל בלבד
שליטה בטכנולוגיה		
לא	כן	יודע כיצד להשתמש בפלטפורמות ללמידה בענן (Google Classroom, Microsoft Teams, Moodle)
לא	כן	יודע לעבוד עם קבצים משותפים (Google Docs, Forms וכד')
לא	כן	יודע לעבוד במפגשי זום או בכלים מקבילים
לא	כן	שולט בכלים טכנולוגיים כדוגמת Padlet, Kahoot, סרטונים וכד'
התנהגות בלמידה מרחוק		
לא	כן	משתתף במפגשים מרחוק
לא	כן	משתתף פעולה במפגשים מרחוק (מפעיל מצלמה, מבצע משימות)
לא	כן	משיב על מטלות שנשלחות אליו באופן סדיר
לא	כן	עונה לשיחות טלפון מהמורה

מיפוי המורים

מבחינת צוותי המורים אנו מוצאים גם כאן דרגות שונות של אוריינות טכנולוגית:

שם המורה:		
תשתית		
אין	יש	חשמל סדיר בבית
אין	יש	חיבור בבית לאינטרנט קווי
אין	יש	חיבור בבית לאינטרנט אלחוטי
אין	יש	חיבור בבית לאינטרנט המאפשר שיחת וידאו טובה
לא	כן	מסוגל לקבל ולשלוח הודעות WhatsApp
לא	כן	מסוגל לקבל ולשלוח רק הודעות טקסט
מכשירי קצה		
אין	יש	מחשב נייד / נייד / טאבלט שעומד לרשותו כל הזמן
אין	יש	מחשב נייד / נייד / טאבלט שעומד לרשותו רק חלק מהזמן
אין	יש	מכשיר טלפון חכם לשימוש בלמידה
אין	יש	מכשיר טלפון נייד / רגיל בלבד
שליטה בטכנולוגיה		
לא	כן	יודע כיצד להשתמש בפלטפורמות ללמידה בענן (Google Classroom, Microsoft Teams, Moodle)
לא	כן	יודע לעבוד עם קבצים משותפים (Google Docs, Forms וכד')
לא	כן	יודע לעבוד במפגשי זום או בכלים מקבילים
לא	כן	שולט בכלים טכנולוגיים כדוגמת Padlet, Kahoot, סרטונים וכד'
שליטה בתכנון שיעור מרחוק		
לא	כן	יודע לתכנן שיעור שבו התלמידים יהיו פעילים
לא	כן	יודע ללמד סינכרונית וא-סינכרונית
לא	כן	מקפיד על שליחת משימות לתלמידים ובדיקתן

המלצותינו

1. כל צוות הנהלה יערוך את המיפוי הפרטני של המורים ושל התלמידים עד מחצית חודש אוגוסט 2020.
2. רשת עמל מציעה לבתי הספר סדרה של הכשרות הדרכות והשתלמויות לצוותי ההוראה לעבודה בכלים הטכנולוגיים המגוונים את הלמידה ושימוש בפלטפורמות הלמידה. כל מנהל/צוות קורונה מוזמן ליצור קשר עם יפתח דולברג YiftachD@amalnet.k12.il 054-6735194 לתיאום הדרכה והשתלמות הן בחופש והן בתחילת שנת הלימודים הבאה!
3. לאור המיפוי יכין צוות ההנהלה, בראשות הרכז הפדגוגי, קבוצות למידה מרחוק לפי מאפייני האפשרות של למידה מרחוק של התלמידים (לומדים סינכרונית עם וידאו, לומדים סינכרונית בלי וידאו, לומדים א-סינכרונית באמצעות כלים ללמידה מרחוק, לומדים א-סינכרונית באמצעות חומרי למידה כתובים), עד תחילת שנה"ל. לאור המיפוי יארגן צוות ההנהלה, בראשות מנהל ביה"ס, תוכניות השתלמות למורים לפי הצרכים של ביה"ס ובקבוצות מורים לפי צרכיהם השתלמויות ניתן לבצע גם דרך משרד החינוך וגם באמצעות צוותי ההדרכה של רשת עמל.
4. כל בית ספר יחליט על אחת מפלטפורמות הלמידה, שעימה הוא ילמד ועליה יוכשר כל צוות בית הספר (Microsoft Teams, Google Classroom, משוב עם Moodle).
5. הנהלת בית הספר, בראשות הרכז הפדגוגי ורכזי המקצועות, יכינו תוכנית פעולה לשתי קבוצות:
 - א. **לומדים מרחוק** - תלמידים שיש להם אפשרות ללמידה מרחוק, שילמדו באמצעות מורים שיש להם אפשרות וידע להוראה מרחוק.
 - ב. **מתקשים בלמידה מרחוק** - תלמידים שאין להם אפשרות ללמידה מרחוק, או מתקשים מאוד בדרך למידה כזו, שילמדו עם מורים שיש להם קושי בהוראה מרחוק בגלל בעיות תשתית או ידע.
6. בתחילת שנה"ל, ייערכו הכשרות לתלמידים, משתי הקבוצות, בשימוש בכלים טכנולוגיים. למשל: יתורגלו שיעורים מרחוק בחדר המחשבים. הכשרות אלו יוכלו לצמצם את התלמידים השייכים לקבוצה.
7. תינתן עדיפות לקבוצת המתקשים בלמידה מרחוק בהגעה לבית הספר.
8. **לקבוצת הלומדים מרחוק** -
 - א. המורים ישתלמו בכלים ודרכי ההוראה מרחוק.
 - ב. המורים יתכננו יחידות להוראה מרחוק, ויפעילו אותן מייד כשתינתן ההוראה לעבור ללמידה כזו.

ג. חשוב לאפשר גמישות בחלוקת התפקידים. למשל: מורה מיומן מאוד בהוראה מרחוק יוכל להעביר שיעור קצר (עד 20 דקות) לקבוצה גדולה של תלמידים (כמה כיתות). את עבודות התלמידים יבדקו כמה מורים.

9. לקבוצת המתקשים בלמידה מרחוק -

א. המורים ישתלמו בהכנת חומרי למידה כתובים, המותאמים לתלמידים (שאינם יכולים ללמוד מרחוק וכינו אותם לפני תחילת השנה. צוות רשת עמל יעביר הדרכה לאיתור חומרים ללמידה מרחוק ולפיתוח חומרים שכאלה, חשוב לאתר את המורים הרלבנטיים ולפנות למר יוסי סופר לתיאום ההדרכה מסוג זה. הלמידה תיעשה באמצעות חומרי למידה אלו הן בבית הספר והן בבית, לפי הנחיות משרד החינוך.

ב. המורים יהיו בקשר עם התלמידים בטלפון, ובמידת האפשר ב-WhatsApp. עם תלמידים שאפשר - יהיו בקשר גם באמצעים ללמידה סינכרונית מרחוק. המלצתנו היא לחלק את כלל מורי בית הספר כך שלכל מורה יהיו כ-5-10 תלמידים שהוא אחראי על יצירת הקשר איתם, רצוי ברמה יומית או לפחות שלוש פעמיים בשבוע.

10. הבחינות יהיו בעיקר בע"פ / ב-WhatsApp (שאלה - תשובה). במידת האפשר - בכתב. דרך ההיבחנות מחייבת שינוי של סגנון שאלות הבחינה, מעבר משאלות מבוססות ידע וזיכרון לשאלות מבוססות הבנה ויישום.

צוות המגזר הערבי

יוסי, רחל, רעות וליאור